

EVANGELISKA
FRIKYRKAN

Låt oss prata om: Samkönade relationer

Bakgrund och instruktion

På uppdrag av EFKs styrelse har vi tagit fram ett upplägg för samtal i församlingen kring frågan om samkönade relationer. Materialet är framfört allt tänkt att hjälpa församlingar som ännu inte bearbetat frågan att göra det tillsammans en församlingskväll eller liknande. Om man inte bearbetat frågan i församlingsledningen kan det vara bra att göra det först.

Detta material tar sin utgångspunkt i den teologiska hållning och ordning som gäller i EFK, nämligen att äktenskapet är instiftat av Gud, ingås av en man och en kvinna och är en del av församlingens gemensamma liv. Vi tror att äktenskapet har sin grund i skapelsen och att det är formen för samlevnad som Gud ger åt ett par som vill leva tillsammans. Det gestaltas som ett förbund där kärleken, troheten och överlåtelsen till varandra uttrycks.¹

Att säga att vi har denna hållning svarar inte på alla frågorna men är vår utgångspunkt, och den delar vi med den stora majoriteten av kyrkor över världen. I detta material så behandlar vi inte frågan om samkönade äktenskap. Till EFKs kongress 2020 har en motion lagts som föreslår EFKs styrelse att tillsätta en arbetsgrupp som belyser frågorna kring samkönade relationer teologiskt och etiskt. Antas motionen kommer dessa frågor bearbetas djupare och bredare, vilket inte detta kortfattade samtalsunderlag gör möjligt.

Till detta häfte kommer det finnas en kort film som kan användas i inledningen av samtalskvällen samt länkar och hänvisningar till fördjupning som du hittar på www.efk.se/samrel.

För att genomföra en samtalskväll med detta material behöver man avsätta två timmar eller mer. Det är viktigt att gå igenom hur man för samtalen under kvällen, att stryka under vikten av varsamhet i samtalet och mod att lyssna in andras röster och tankar. Dela gärna in i mindre grupper (4 till 6 personer) så att alla kommer till tals.

Vi tror det är bra om en pastor eller församlingsledare leder kvällen och ramar in den på ett sätt som stryker under vikten av att vi vandrar tillsammans och värnar sammanhållningen i församlingen och i rörelsen.

Introduktion

Vi i Evangeliska Frikyrkan är en missions- och församlingsrörelse med 34 000 medlemmar i cirka 300 församlingar, med samarbetspartner och arbete i över 30 länder internationellt. Vi har en lång och rik historia och ett uppdrag som inte är slutfört.

Vår rörelse utgörs av en 85-årig man som hela livet varit medlem i en och samma församling i en mindre ort på landsbygden och av en 20-årig tjej som precis flyttat till en större stad för att plugga och där hittat till ett unga vuxna-arbete i en av våra församlingar. I en EFK-församling sitter en teolog som hör till några av världens främsta inom sitt område bredvid en annan församlingsmedlem som på grund av dyslexi har svårt att läsa Bibeln själv. I en av alla hemgrupper möts kristna som vandrat med Jesus hela sitt liv med ett par som precis tagit sina första steg i tron. Skulle du börja fråga runt i olika EFK-församlingar skulle du finna personer som man lite slarvigt kan klassa som teologiskt konservativa och andra som man lika slarvigt kan klassa som teologiskt liberala. I våra gemenskaper finns heterosexuella och homosexuella. Och vi är bröder och systrar, tillsammans i Guds familj.

Vi är helt enkelt en rörelse med människor i olika åldrar, med olika bakgrunder och olika inställningar i många frågor. Men vi är tillsammans för att vi vill följa Jesus, vi vill dela vår tro med andra och visa Guds kärlek i ord och handling. Det finns därför mycket som förenar oss och sådant som vi i EFK har kommit överens om ska få definiera oss.

Det finns fyra begrepp som beskriver vår teologiska profil och det är evangelikal, missionsinriktad/missionell², baptistisk och karismatisk. I teologiska, ideologiska och strategiska samtal i vår rörelse behöver vi ta utgångspunkt i dessa fyra teologiska motiv och låta dem påverka process och innehåll.³

Eftersom vi är **evangelikala** tror vi att varje människa är skapad till Guds avbild och samtidigt i behov av Guds räddning genom Jesus Kristus. Det innebär också att vi söker vi svar i Bibeln, som vi ser som Guds ord och den yttersta auktoriteten för tro och liv.

Eftersom vi är **missionella** tror vi att Gud söker varje människa för att upprätta den brustna relationen mellan henne och Gud. Det betyder också att vi ser oss som sända av Gud till världen och frågar oss hur vi kan möta människor med evangeliet om Jesus.

Eftersom vi är **baptistiska** betonar vi församlingen som en gemenskap av människor som tillsammans vill leva i Jesu efterföljelse. Grunden för församlingstillhörighet är den personliga tron och viljan att leva det kristna livet i gemenskap med andra. Som baptister vill vi söka svar tillsammans på frågor som berör tro, liv och församling och vi tror att Gud kan tala till oss alla.

Eftersom vi är **karismatiska** vill vi lyssna in Andens röst och ledning i hur vi ska vandra i Jesu fotspår i vår tid. Vi erkänner också vårt behov av den helige Ande som hjälper oss att växa i Kristuslikhet så att Andens frukt alltmer präglar våra handlingar och attityder. Vi strävar efter Andens enhet i en tid som många gånger kännetecknas av splittring och fragmentisering.

²Hittills har ordet missionsinriktad använts, men till kongressen 2020 lägger styrelsen fram förslag om att anta ett reviderat tro- och självförståelsedokument där missionsinriktad är utbytt till missionell.

³För en fördjupad förståelse av vad vi menar med dessa fyra teologiska motiv, se EFKs tro- och självförståelsedokument.

¹Se dokumenten EFK och vigselrätten, De troendes gemenskap samt Gudstjänstboken.

HBQT-FRÅGAN?

Det finns en fråga som diskuteras i många församlingar och som lyfts i olika forum, och det är det många kallar HBQT-frågan. Det är egentligen en fråga som rymmer väldigt mycket, som identitet och sexualitet, normkritik och queerteori, samkönade relationer, polyamorösa relationer med mera. Detta är ämnen som belyses, samtalas om och debatteras i media och runt fikabord. Många av oss har släktingar, vänner, kollegor eller klasskompisar som identifierar sig som homosexuella eller finns inom rastret av HBQT. Vi lever med HBQT-personer i våra församlingar. En del är öppna med det medan andra inte vågat berätta om det.

Vi har inom EFK bjudit in till samtal om detta i olika omgångar bland annat i form av tema- och samtalsdagar. På EFKs styrelses uppdrag ger vi ut detta underlag så att samtal kan komma igång eller fortsätta ute i våra församlingar. Vi tror att det behövs. Även om det finns många aspekter som är viktiga att prata om relaterat till HBQT kommer vi i detta material att begränsa oss till att tala om samkönade relationer.

Det finns många dimensioner och botten i denna fråga. I relation till församlingarna eller till EFK som rörelse ser vi att det ofta går att sammanfatta i frågor om:

- **Bemötande**
- **Medlemskap**
- **Ledarskap**
- **Äktenskap**

Som tidigare nämnts tar detta material sin utgångspunkt i den teologiska hållning och ordning som gäller i EFK, nämligen att äktenskapet ingås av en man och en kvinna. Vi har därför valt att fokusera på de tre andra områdena: bemötande, medlemskap och ledarskap och vi gör det utifrån ett case vi beskriver nedan.

När vi samtalar om samkönade relationer hjälper vår teologiska profil oss i att skapa sammanhang och riktning som möjliggör goda samtal.

Som **evangelikala** vill vi söka svar på denna fråga i Bibeln, som vi ser som Guds ord genom människors ord i historien. Vi tolkar Bibeln i sitt sammanhang, i enlighet med sitt syfte och under Andens upplysning.

Som **missionella** tror vi att Gud söker gemenskap med varje människa, heterosexuella som homosexuella, och att församlingen har ett uppdrag att vittna om frälsningen i Jesus Kristus och verka för att möta människors andliga, sociala och materiella behov. Därför vill vi ta frågan om hur evangeliet om Jesus kan nå in bland HBQT-personer på allvar. Som missionsrörelse med relationer och samarbeten runt om i världen är vi också medvetna om att det finns ännu större spänningar kring denna fråga bland många av våra systerkyrkor och partners, vilket har bäring på hur vi för samtalen och hur vi uttalar oss som pastorer och ledare inom EFK.

Som **baptistiska** vill vi söka svar på dessa frågor tillsammans i samtal och under bön om Andens ledning. Vi ger varandra frihet att förstå och uttrycka tron olika samtidigt som vi vårdar och värnar gemenskapen och den gemensamma tron i församlingar och i EFK som rörelse.

Som **karismatiska** vill vi sträva efter Andens enhet i vår gemenskap när vi samtalar om en fråga som lätt kan dra isär oss. En utgångspunkt för EFKs styrelse och för oss som skriver detta material är vikten av att vi håller ihop som rörelse. Vi tror att vi behöver gå varsamt och långsamt fram i dessa samtal som lätt kan skapa spänningar och skapa splittring.

Vi tror att frågan om samkönade relationer för oss in i nyttiga samtal där vi får reflektera över hur vi ser på församling, dop och medlemskap, synd och omvändelse, lärjungaskap och ledarskap med mera. Vi ska vara bra på att föra goda samtal om svåra frågor. Låt oss ta vara på denna möjlighet.

Bemötande

Vi säger ofta att alla människor ska vara välkomna till kyrkan, till våra gudstjänster och in i vår gemenskap. Här är Jesus vår stora förebild som möter människor som andra vill hålla distans till och äter med dem för att visa att de är välkomna in i Guds rike. Den som vill söka sig nära Jesus, oavsett kulturell eller religiös bakgrund eller sexuell läggning ska få hjälp av oss att möta Jesus och få vara del av en varm kristen gemenskap.

Få säger nog annat än att HBQT-personer ska vara välkomna till våra församlingar. Men vi behöver vara självkritiska och erkänna att vi många gånger brustit i vårt bemötande av HBQT-personer. Vi behöver lyssna till vittnesbörd från personer som kommit ut som homosexuella i frikyrkan för att bättre förstå vad de har fått möta och vilket lidande dåliga och oförstående bemötanden har vållat. Psykisk ohälsa är tyvärr alldeles för vanlig i denna grupp.

Bemötande handlar inte bara om att vara vänlig och förstående. Vi kan hamna i situationer där vi kanske bli osäkra på hur vi ska göra, och det behöver vi samtala om.

Medlemskap

I EFK tror vi att det är den egna bekännelsen av tro på Kristus och överlåtelsen till ett kristet liv i gemenskap med andra som är grunden för församlingstillhörighet. I stadgar och församlingsordning regleras vanligtvis vad som är förutsättningar för medlemskap och här ser det olika ut från församling till församling.

Historiskt har frikyrkornas medlemskap definierats av sina gränser (bounded set), dvs man vet vem som är med och vem som inte är med och det finns oftast tydliga riktlinjer kring vad medlemskap innebär och kring den tro och livsstil som man måste vara beredd att omfatta för att bli medlem. Historiskt har denna syn på församling och medlemskap också inneburit att man uteslutit medlemmar som inte lever i enlighet med det som uttalat eller outtalat förväntas av en försam-

lingsmedlem. Många församlingar lever idag med denna modell som ett arv men med nedtonade förväntningar på medlemmars livsstil och utan att tillämpa ”församlingstukt” och/eller uteslutning.

På senare tid har många förespråkat att, istället för att vaka över gränserna, stärka församlingens centrum, dvs Jesus Kristus och efterföljelsen av honom och låta tillhörigheten vara öppen för den som vill vara med. Det viktiga i en sådan modell (centred set) är att man är på väg åt samma håll och att centrum i församlingen är tydligt och levande. Man har alltså inte höga krav på tro och livsstil för att komma med men betonar vikten av att vara på väg mot det, eller rättare sagt honom, som är centrum och kärnan.

De som diskuterat frågan om medlemskap kopplade till samkönade relationer har landat lite olika, där en del välkomnar personer som lever i en samkönad relation som medlemmar medan andra inte gör det eller har tveksamheter kring det. Det bottnar ofta i att man tänker olika om medlemskap och kring hur långt en person ska ha kommit i att omfatta förväntad tro och livsstil för att bli medlem.

Ledarskap

En del i att leva i Jesu efterföljd är att vara del i hans kropp, församlingen, och tjäna med de gåvor Gud har gett oss. Det finns många möjligheter att tjäna i en församling där vissa uppgifter förutsätter ett större mått av kristen mognad och att det finns ett tydligt förtroende för personen ifråga. En sådan uppgift är att vara ledare med ansvar för andra människor.

En ledare och i synnerhet en församlingsledare behöver kunna företräda församlingsordningen, det vill säga inte bara stå bakom den utan också förklara den och försvara den. Man bygger in en konflikt om man är i ledarskap och samtidigt är i opposition med det man har sagt är den gemensamma grunden för vad en församling tror och praktiserar.

Case

En person i er församling har fått kontakt med Maria som är en riktig sökare. Hon är fascinerad av Jesus och vill veta mer om den kristna tron och församlingen. Maria blir medbjuden på en Alpha-kurs och mot slutet av kursen ger hon sitt liv till Jesus. Hon har hört talas om dopet och vill gärna döpas så snart det går. När pastorn möter Maria för dopsamtal så känner de inte varandra så väl. Maria berättar att hon lever tillsammans med en kvinna och att de har barn ihop. I församlingen är dop medlemsgrundande och frågor väcks i pastorans tankar om hur hon ska tänka och göra med Marias önskan att döpas och bli medlem i församlingen. Det finns olika synpunkter i församlingen kring homosexualitet och medlemskap och pastorn undrar hur detta kommer tas emot.

Frågor kring bemötande:

- Skulle du känna dig trygg i att bjuda in Maria och hennes familj till din församling? Varför/varför inte?
- Hur talar ni om homosexualitet/homosexuella i er församling?
- Har ni, eller har ni haft, människor som varit öppna med sin homosexualitet i er församling? Hur bemöttes de? Hur upplevde de det att komma ut och hur upplevde/upplever de det att vara med?
- Hur kan vi välkomna HBTQ-personer att följa Jesus tillsammans med oss? Vad är evangelium för dem?
- Hur gör du om Maria vill att hennes barn ska barnväsas?
- Maria och hennes partner berättar att de ska gifta sig och bjuder in dig till bröllopet. Gratulerar du dem? Går du på bröllopet?

MEDLEMSKAP

Frågor kring medlemskap:

- Är ni i er församling beredda att döpa Maria utifrån hennes tro på Jesus och längtan att följa honom när hon lever i en samkönad relation? Är hon samtidigt välkommen som medlem?
- Hur mycket måste livet ha förändrats för att en person ska döpas? Räcker det att vara på väg i rätt riktning eller behöver livet spegla kristen mognad innan dopet?
- Vad ligger till grund för medlemskap i er församling? Är det endast tro eller tro och dop eller ligger det också en förväntan om en viss livsstil? Vad är uttalat i församlingsordning och vad är mer outtalat?
- På vilket sätt påverkar er församlings ordning och praktik kring medlemskap hur ni bemöter människor och hjälper dem känna tillhörighet? Ligger ni närmast ”bounded set” eller ”centred set” i hur ni uttrycker medlemskap i stadgar/församlingsordning och i praktiken?
- Om församlingsordningen tydliggör att ni endast viger man och kvinna och Maria inte vill ställa sig bakom detta, vill ni ändå välkomna henne som medlem?
- Är Maria välkommen som medlem om hon bejakar församlingsordningen enligt ovan?
- Om ni är tveksamma till att välkomna en person som lever i en samkönad relation som ny medlem, hur resonerar ni då om en befintlig församlingsmedlem kommer ut och berättar att han nu lever i en relation med en annan man?
- Vilken vägledning ger ni Maria för hennes fortsatta liv som kristen?
- Vilken vägledning ger ni åt en ung vuxen som kommer ut som homosexuell men fortfarande är singel?
- Hur kan ni i församlingen stödja en homosexuell person som utifrån sin övertygelse valt att leva i celibat men kämpar med ensamhet?

LEDARSKAP

Frågor kring ledarskap:

- Om Maria börjar gå i församlingen (även om hon inte blir medlem), vilka uppgifter kan hon börja tjäna i? Vilken typ av ledare skulle Maria kunna vara?
- Kan man vara ledare och samtidigt leva i en samkönad relation i er församling?
- Finns det uttalat vad som förväntas av en ledare när det kommer till karaktär, mognad, gåvor och livsstil eller avgörs det individuellt? Vem avgör vem eller vilka som passar till ledare? Gör det skillnad vilken typ av ledare det gäller?
- Kan man vara ledare om man inte bejakar församlingsordningen?
- Om ni har en ledare i församlingen som kommer ut och berättar att hon är homosexuell och träffat en kvinna hon vill leva med, kan hon fortsätta som ledare eller behöver hon kliva av?

Material för fördjupning

På EFKs hemsida (www.efk.se/samrel) kan du finna ytterligare resurser som kan hjälpa er i er bearbetning av frågan. Där hittar du inspelningar från temadagarna 2016, boktips och lite annat.

Författad av:
Linalie Newman
och Markus Sand, 2020.
Illustrationer:
Jasmine Frykman

The background of the entire page is a repeating pattern of small, stylized line drawings of human faces. The faces are diverse in gender, age, and ethnicity, and are scattered across the light gray background. The drawings are simple, focusing on the outline of the face and hair.

VII EFK

The logo consists of a stylized fish symbol, which is a common religious icon representing the Gospel.

EVANGELISKA
FRIKYRKAN

Låt oss prata om:
Samkönade relationer